

د. بهدرخان سندی

زیمارین چیای

دهزگهها بېرېرېت يا چاپ و وهشانی

خودانی نمتیازی: حافظ قاضی
سهرنقیسه: مؤید طیب

- * کتیبها هژمار (۱)
- * کتیب: زیمارتین چیبای
- * هوزانین: د. بهدرخان سندی
- * دهرهینانا هونهری و کومپیوتهر: خهلاتی و گولی
- * بهرگ: د. بهدرخان سندی
- * چاپا ئیکئی
- * ژمارا سپاردنی: (۳۳) سالا ۲۰۰۲
- * چاپخانه: وهزارهتا پهروهردی - ههولتیر
- * تیراژ: (۱۰۰۰) دانه

(مافین چاپکرئی دپاراستینه)

پیش کشہ بو ..

روحاً وی کہسی یی کو من ل بچویکاتی یی ب دزیکى فہ
بہریٰ خو ددا وینا وی یا فہشارتی ل بنی جانتہیہکا بابی من
و دہمی من گوتبایی ئہفہ کی یہ، دگوتہ من .. نہکاری
تہیہ.. دی مہزن بی دی زانی کی یہ..

ئہریٰ.. من زانی کی یہ.. وہلی من ہیشتا نہزانی یہ دی
کہنگی (ہمی) ہیفی ین خودانی وینی ب جہ ئین.. دی
کہنگی ئہو وینہ ل دیوارین (ہمی) کوردستانی ئینہ
ہلاویستن..

خودی وؤ .. تو بیژی ئہز دی بہری مرنا خو وی مرادی
بینم..؟ بو تہیہ خودانی وینا فہشارتی د دلی مہدا.. ہەر و
ہەر.. بارزانی یی نہمر...

بہرخان سنڌی

پیش گوئن

ھوزان.. دہردہ. ئیشہ.. مروقی دگرت وھلی دہردہ کی
خوشہ.. ئیشہ کا تام شریہ.

مروقی ھوزانقان ژ ٲزل را ب مہیا کوقانی یی
سہرخوشہ و بہرہو ٲہ بہدیہ تی دچت و گورزین پسپارا ددته
بہرسینگتی خو.. چہوا.. کہنگی.. بوچی..؟

جہ ٲہ گہر گہ ہشتہ بہرسقی یان نہ گہ ہشت، نہ خہمہ
وھلی خہم د نہویاتی یا ژیانای وی دایہ.. د ہہ بینا وی دا
یانہویہ.. ٲہو خہم یان ٲہو نہ ئیمناتی یا ہہ بینتی (القلق
الوجودی) ہیٲینا ٲہ فراندن و داہینانی یہ.

مروقی ھوزانقان دی باژٲیرہ کی ژ پہ یٲین یاقیت و لہعل
و زبف و زبیرا ٲاقا کت لسہر لیٲقا دہریا یا ٲہ قینی یہ کا بی
سنویر وھلی نزانت و نہ قیت بزانت و پی تقی نینہ بزانت کو
ٲہو باژٲیری بدہستی وی ہاتی ٲاقا کرن ہند پر بہایہ و ٲہو
دہریا یا لبہر وی باژٲیری چہند کویرہ و چ ل رھخی دی یی

ئاقى ھەيە .. ئەقە نەكارى ھوزانقانى يە دبت كارى
خويندەقانى ھوزانا بت، نەمازە سەنگەقانا ..
ھوزانقانى عشقە .. ئەقینی يە وەلى (دلبەر) ب
گەلەك شىوہيان و رەنگان تیتە ھوش و نەھوشى يا
ھوزانقانى .. دلبەر .. مروقە يان وەلاتە يان ئومىدە يان
مللەتە يان سروشتە يان شورشە يان بەرراوہستانە .. يان ..
يان .. يان.

ئەف نەساخى يا مەژى گوتى .. ھوزان .. بەرى چل سالا
ئەزى گرتىم .. و من نەقىت چ جارا چارا قى نەساخى يى
بىم .. ھوزانىن من گەلەك جارا دھاتن قەشارتن .. كومەكا
ھوزانىن من جارەكى ل بەغدا ب (إتلاف) ى ھاتن حوكم
كرن ل چاپخانا (الحرية!!). گەلەك ژ بەرھەمى من مخابن
د ئاقى دا چون .. ئاقا ژيانا ئالوز. دفتەرەكا ھوزانىن من
بەرى ھەژدە سالا بەرزەبى و ئەز چ جارا نەشىم وى
دەفتەرى ژ بىر بىم لەوا ھىن دى ھندە ھوزانا ل قى ديوانى
بىنن نەتھام كرى نە چونكى ھند ژوى دەفتەرى تیتە بىرا من
و گەلەك ھوزان ب ئىك جارى نائىنە بىرا من.

ژ دەست پىكى من ھوزانىن خول سەر ئاوايى
كلاسيكى قەھاندن و مەلايى جىزىرى و ئەحمەدى خانى كار
ل من كرىنە.

ئوشت و ئەگەرین سەر بلندیا من ب مللهتی کورد
گەلەکن وەلێ ئیک ژ وان ئەگەران ئەوە کو ئەقی مللهتی
جزیری و خانی هەبی یه ..

ل سالا ۱۹۷۵ی من دەست ب قەهاندا هوزانین سەر
ئاوایی نوی کوری یه و ئەز ب هەردو رەنگان هوزانا د
قەهینم و هەردو رەنگ ب من خوشن و هەر رەنگەکی
(میزاجا) خو لنک من هەیه .

من دقیت ئەز تیبینی یه کێ خویا بکم ئەوژی پێوهندی
ب (املاء) ئ هەیه، هەتا نەومە (املاء) هک لیکدای و
ئیک گرتی نینه، لەو من هوزانین خول دیف لەفزا هوزانی
نقیسی نه و هیقی دارم ژ خویندهقانیین هیژا لمن نەگرن
ئەگەر دهنده پەیقان دا نقیسینا من وانا نه هەف رست بن،
هیقی دارم دی ئەو روژ ئیت ئەم هەمی کورد ژ
ئیسکەندەرونی و هەتا کە لەهۆری ب ئاویه کێ ئیک گرتی
باخقین و بخوینین و بنقیسین.

ئەز سوپاس کاری دەست گەها سپیریژی مه کو ئەف
دیوانه ل چاپی دا و بەلاف کر. ئەز سوپاسی یا هوزانقانی
کوردی بەرکەتی و هەقالی خوشتقی سەیدا مؤید طیب دکم
سەرنقیسەری قنی دەست گەهی کو پین خوش بی دیوانا من
بکته نوپارا دەست گەها خو و ئەز پیروزیی ل هەمی

رهوشه ن بیری ن کورد دکم بو په یدا بونا دهست گهه کا وه سا
ل بادینا کو دی ب ئانه هی یا خودی بته چرایهک و دی
هه می کوردستانی ب به رهه مین بهرکه تی ب رهوش و روهن
کت.

ل دویماهی بی نه ز سوپاسی یا کوری خو (هیژا) ی دکم
بی کو دهست خه تا فی دیوانی و هنده دهست خه تین دی ژ
مال ئینان ده ری و فه شارتن به ری ملامه بیته (تحریر) کرن
دهمی نه زل به غدا هاتم گرتنی. نه گه روه نه کریا نه ف
دیوانه و هنده کتیبین دی چ جارا رونا هی نه ددیتن.

به درخان سنڌی

بیره وهریا بارزانی یی نه مر...

خاننجانان جانی جانان* تو بکه لوتف و وهره
دل لبر دهستی غوربه تی بهندی یه و بی مه فهره

نهم ل بهر شهوقا هیقی یان چاف مه لی یه بی یه شه
تو بکه ره حمی ژ مریدان کهنگی دی تو هی یه شه

بازی بازان شاهن کوردان روھنی یا چاقن مهیی
نی مه نالینه ژ دیری مهی یا عشقامه مهیی

رازا عشقی ژ قیدم را دهرده یه و کوغانه دل
کی دی ساخ کت ژ نهزل را دل گه شه و پهروانه دل

نایه تا کورسی ژ بهر کر مه جحیل و پیر و ژن
مه دوعا بو شهف و روژان ژ مهزار و ئینس و جن

شين بن نيـرگز ژ نوڦه بهر دهري ته کيا بهري
جاردن بخوين عهـندهليب نهو ژ عشقا دلـبهري

لي به لي دهستي خودايي نهوه نهققاشي قهدهر
وي وهسا نهمرهک وي دايي سوتي يه ل مه جهگهر

شيني و تازي ژ گهلي بون چهپ و راست و ژور و ژير
شهف و روژ خه لکي گري بون کال و گهنج و ژن ميـر

ملله تي کورد پر وهفايه صوفي ين دهستين ته نه
روح ژ نيشان پر سهمايه عاشق و مهستين ته نه

نهري نهی دل کاني نهو گول کا شهمالا گهش و هل
بوچي نازار بويه نازار بوچي باژار بو کـاقل

کا سياري هلمما مرنـي کاني ميـري ترس نهزان
کا عهگيدي وان دليران نهقرو مانه بي خودان

ثاڦا ناراسي د پرست تيـرو کاني گهمي ڦان
کاني خورتي خورته ميـران کا ميـڦاني نهخشي ڦان

لی ب چونا ته هه ر ئه مین سه ر زه مانئی ته و به ری
چونکی تو هه ی و هه ر هه ی ی روح و ویژدانی، ئه ری

دل به ر و ناشق هه ر ئیکن لی به لی رهنگی مه جاز
جار ب جارن ب ئیجازهت هن ل هن دی کت جیاز

پر ئه قینا ملله تی مه ئیکه گهل زاتی مه لی
ئه و ددل دا نیشته چی یه لی به لی چاقی مه لی

زاهر و باتن ئیک که سه دشرعه تا عشقا زه لال
ئه و کوردینی ئیک که سن چ که مال بن چ زه وال

گه ر زه والاته هاتبت هه ر دی مینی تو و هه ر
چونکی کوردینی نامرت چاف هه قاله بو نه زه ر

کو که مالاته که هشته گه ش ستی را موشته ری
تالعی کوردان که شایه مانئی تو ئه و په روه ری

وینه یا سوز و دلیران خویایه سه ر رویمه تی
وه ر بخوبین ئه ی هه قالان ئایه تا خوش هیمه تی